

Sambandspartiet deroppe tror ikke, at det af den højtærede Minister nævnte Maal for Skolens Arbejde naas, naar Dansk slettes som Undervisningssprog. Selv Selvstyremænd — ganske vist Selvstyremænd udenfor Lagtingets Selvstyreparti — mener, at naar Undervisningssproget ikke mere er Dansk, vil Følgen være den, at Kendskabet til Dansk vil blive saa ringe, at et færøsk Barn ved Udgangen af Skolen vil kunne saa lidt Dansk, at det ikke gider fortsætte med at læse Dansk; og hvis det skulde blive Resultatet, er jo formentlig alt Arbejde i Skolen for at lære Børnene Dansk ganske ørkesløst. Personlig mener jeg, at Resultatet vil blive noget lignende; det har jeg tidligere haft Lejlighed til at udtale, ogsaa her i dette høje Ting. Man maa nemlig stille sig klart for Øje, at i samme Øjeblik, som det bestemmes, at Færøsk skal være Undervisningssprog i Skolerne paa Færøerne, vil denne Bestemmelse kunne gennemføres. Bestræbelserne vil derefter straks gaa ud paa at skaffe de nødvendige Skolebøger paa Færøsk som Afløsning for de danske Skolebøger, vi har nu. Dette vil man ikke kunne modsætte sig hernede fra med nogen fornuftig Begrundelse. Her vil det komme til at gælde, at har man sagt A, maa man ogsaa sige B. Saaledes som Forholdene nu er, forbereder et færøsk Skolebarn sig ved Lektuelæsning o. s. v. hjemme væsentligst ved Hjælp af danske Skolebøger. Hvilken Betydning dette har paa Færøerne til Støtte for Kendskabet til Dansk hos Børnene — og jeg kan tilføje: ogsaa for en Families voksne Medlemmer —, ved enhver Færing. Men dette Forhold vil ikke bestaa ret længe efter, at Dansk udslettes som Undervisningssprog i den færøske Folkeskole. Jeg kunde gaa dybere ind paa dette Spørgsmaal, men jeg skal begrænse mig til det anførte.

Om den højtærede Statsministers færøsk-politiske Udtalelser vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger. Men forinden vil jeg dog frembære min Tak til det ærede 7de Medlem for Hjørring Amt (Johan Knudsen), som paa sit Partis Vegne klart udtalte, at det konservative Folkeparti ønsker Færøernes nuværende statsretlige Stilling bevaret og det danske Sprog bibeholdt som Undervisningssprog i de færøske Skoler. Jeg har Vished for, at det Parti her paa Rigsdagen, som jeg selv tilhører, indtager en tilsvarende Stilling, og det er jeg selvfølgelig taknemmelig for.

Jeg vil derefter atter henvende mig

til den højtærede Statsminister. Paa Foranledning af en Forespørgsel fra mig udtalte den højtærede Statsminister følgende om Færøernes statsretlige Stilling i Danmark:

„Jeg skal dertil svare, at mit Synspunkt er det samme nu som det, jeg tidligere tydelig og klart har udtalt her i Tinget; jeg ser saaledes paa det — og det er utvivlsomt ogsaa rigtigt —, at Færøerne er et Amt i Danmark, det er deres statsretlige Stilling, og jeg mener, at denne statsretlige Stilling maa oprettholdes. Jeg tror ikke, den høje Rigsdag noget Øjeblik tænker paa at give nogen Del af Lovgivningsmyndigheden i Danmark fra sig.“

Denne Udtalelse er formentlig klar og tydelig. Jeg maa dog sige, at jeg aldeles ikke erindrer, at den højtærede Statsminister tidligere her i Salen har udtalt noget tilsvarende. Jeg vilde sætte Pris paa at vide, hvornaar en saadan Udtalelse er fremsat her i denne Sal. Den citerede Udtalelse, som her er fremsat af Regeringens Chef, udtales selvfølgelig paa hele Regeringens Vegne, og saafremt der ikke fremkommer Udtalelser stridende herimod, opfatter jeg Udtalelsen som fremsat ogsaa paa Regeringspartiernes Vegne. Hvis en tilsvarende Udtalelse fra alle Sider paa et tidligere Tidspunkt var offentlig kendt paa Færøerne, vilde formentlig mange oprivende politiske Kampe derhjemme være undgaaede, og meget vilde forhaabentlig være anderledes. Hvis denne Udtalelse tidligere var kendt deroppe, vilde vi ikke nu staa overfor en Lagtingsbeslutning; der kræver en Ændring i Grundloven sigtende til at hjemle Lagtinget Lovgivningsmyndighed i færøske Sager.

Jeg takker den højtærede Statsminister for denne Udtalelse, og jeg vilde ønske, at den højtærede Minister havde indskrænket sine færøsk-politiske Bemærkninger til denne Udtalelse. Denne Udtalelse afviser ganske Selvstyrepartiets Krav om Lovgivningsmyndighed og en Ændring i Øernes statsretlige Stilling, og denne Udtalelse slutter sig ganske til Sambandspartiets Stilling. Men desværre fremsatte den højtærede Minister forskellige andre færøsk-politiske Bemærkninger, som jeg ikke kan sige den højtærede Minister Tak for. Under en Omtale af Færøernes gamle Lagtingslov og Færøernes gamle Skatteordning — saa vidt jeg husker, er Lagtingsloven sidst ændret i 1916 og Skatteloven i 1909 — udtalte den højtærede Minister, at Ministeren havde ønsket disse vanskelige Sa-